

НАРЕДБА № 9 ОТ 26 ЮНИ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ "БИОЛОГИЧНО РАСТЕНИЕВЪДСТВО" И "БИОЛОГИЧНО ПЧЕЛАРСТВО", ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

В сила от 30.06.2023 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.56 от 30 юни 2023г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагането на интервенциите "Биологично растениевъдство" и "Биологично пчеларство", включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., наричан по-нататък "Стратегическия план", за проверките по [чл. 70 от Закона за подпомагане на земеделските производители \(ЗПЗП\)](#), за отказ за изплащане и намаления на плащанията, оттегляне на изплатената финансова помощ, както и реда за налагане на административните санкции.

(2) Наредбата се издава за прилагане на [чл. 70 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#)".

Чл. 2. Плащанията по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#) се предоставят за постигането на следните цели:

1. принос за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на улавянето на въглерод, както и насърчаване на устойчивата енергия;

2. принос за спиране на загубата на биологично разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта;

3. насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химикали;

4. насърчаване на растежа и създаване на нови работни места в селските райони чрез прилагане на методите на биологичното производство.

Чл. 3. При прилагането на интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#) се спазват изискванията на:

1. [Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#);
2. [Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#)";
3. [Делегиран регламент \(ЕС\) 2022/1172](#) на Комисията от 4 май 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в рамките на общата селскостопанска политика и прилагането и изчисляването на административните санкции във връзка с предварителните условия (ОВ, L 183/12 от 8 юли 2022 г.);
4. [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) на Комисията от 31 май 2022 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в общата селскостопанска политика (ОВ, L 183/23 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "[Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#)";
5. [Регламент \(ЕС\) 2018/848](#) на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ, L 150 от 14 юни 2018 г.), наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) 2018/848](#)";
6. [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/464](#) на Комисията от 26 март 2020 г. за установяване на определени правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с необходимите документи за признаване със задна дата на периоди за целите на прехода към биологично производство, производството на биологични продукти и информацията, която е необходимо да бъде предоставяна от държавите членки (ОВ, L 98 от 31 март 2020 г.);
7. [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2021/1165](#) на Комисията от 15 юли 2021 г. за разрешаване на някои продукти и вещества за употреба в биологичното производство и за съставяне на техните списъци (ОВ, L 253 от 16 юли 2021 г.), наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) 2021/1165](#)";
8. [Делегиран регламент \(ЕС\) 2021/771](#) на Комисията от 21 януари 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на специфични критерии и условия за проверките на документалната отчетност в рамките на официалния контрол на биологичното производство и за официалния контрол на групите от оператори (ОВ, L 165 от 11 май 2021 г.), наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) 2021/771](#)";
9. [Регламент \(ЕС\) 2017/625](#) на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти

(ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета ([Регламент относно официалния контрол](#)) (ОВ, L 95 от 7 юли 2017 г.);

10. Стратегическия план;

11. [Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни](#) (ДВ, бр. 30 от 2023 г.), наричана по-нататък "Наредба № 4 от 2023 г.";

12. [Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица](#) (ДВ, бр. 75 от 2018 г.), наричана по-нататък "Наредба № 5 от 2018 г."

Глава втора.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ

Раздел I.

Изисквания към земеделските стопани

Чл. 4. (1) Допустими за подпомагане по реда на тази наредба са земеделски стопани, които:

1. са регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол по [чл. 30, ал. 1 от ЗПЗП](#) (ИСАК);

2. са активни земеделски стопани по смисъла на [чл. 54 от ЗПЗП](#);

3. имат сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице до 31 декември на предходната година на годината на кандидатстването.

(2) Контролиращото лице по ал. 1, т. 3 трябва да е получило разрешение от министъра на земеделието и храните съгласно [чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз \(ЗПОПЗПЕС\)](#).

(3) Земеделските стопани предоставят на Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) информацията съгласно [чл. 69, ал. 2 от ЗПЗП](#).

Чл. 5. Когато допустимите земеделски стопани кандидатстват за производство на биологичния растителен репродуктивен материал или растителен репродуктивен материал, произведен при преход към биологично производство, при подаване на заявлението за подпомагане/плащане трябва да са вписани в електронен регистър съгласно [чл. 42 от Наредба № 5 от 2018 г.](#)

Чл. 6. (1) Земеделските стопани или упълномощени от тях лица, които отговарят за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, които кандидатстват по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" или по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство", трябва да имат:

1. биологично или агроекологично обучение в областта на земеделието, насочени към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчивото развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата; или

2. придобити умения, доказани с опит в извършването на биологичните дейности, които прилагат при поемане на ангажимент по съответната интервенция по [чл. 22, ал. 1 и 2](#).

(2) Условието по ал. 1 трябва да са изпълнени до 31 декември на втората година от изпълнението на многогодишния ангажимент по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" или до 31 декември на годината на изпълнение на ангажимента по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство".

Чл. 7. (1) Изпълнението на изискването на [чл. 6, ал. 1, т. 1](#) се установява с документ за преминато обучение, издаден от обучаваща институция, съгласно [Закона за висшето образование](#) или удостоверение, издадено от някоя от институциите по [чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение](#).

(2) Удостоверението или друг документ за преминато обучение по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по [чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение](#), а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в Регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(3) Удостоверението или документът за преминато обучение по ал. 1 и 2 не се предоставят на хартиен носител, ако могат да бъдат проверени служебно от ДФЗ.

Чл. 8. (1) Изискванията по [чл. 6, ал. 1](#) са изпълнени, когато земеделският стопанин или упълномощеното от него лице, които отговарят за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, имат поне една от следните придобити професионални умения и компетентности:

1. завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина; и/или

2. завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост; и/или

3. завършено висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина; и/или

4. удостоверение за завършен курс по биологично или агроекологично обучение и да имат придобити умения в областта на земеделието, насочени към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта; и/или

5. свидетелство за получена степен на професионална квалификация в областта на селското стопанство; и/или

6. доказан опит в извършването на биологични или агроекологични дейности - изпълнили са ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони на Република България за периода 2007 - 2013 г., по мярка 10 "Агроекология и климат" или мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.; и/или

7. сертификат по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) № 2018/848](#), удостоверяващ биологичен статус.

(2) Удостоверението по ал. 1, т. 5 трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по [Закона за висшето образование](#), с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство" и "Ветеринарна медицина".

(3) Проверката на професионалните умения и компетентности по ал. 1 се извършва от ДФЗ след датата по [чл. 6, ал. 2](#) чрез:

1. регистрите за електронни услуги на Министерството на образованието и науката - за дипломи за средно образование, издадени след 1.01.2006 г., и за дипломи за висше образование, издадени след 1.01.2007 г.;

2. регистъра на лицензиите и свидетелствата на Националната агенция за професионално образование и обучение - за свидетелствата за получена степен на професионална квалификация;

3. регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПОПЗПЕС](#).

Чл. 9. Изискванията на [чл. 6, ал. 1](#) се смятат за изпълнени при поемане на нов ангажимент по съответната операция по интервенциите в областта на биологичното земеделие, когато земеделският стопанин или упълномощено от него лице, което отговаря за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, вече са доказали, че са преминали агроекологично или биологично обучение или са доказали опит по предходен ангажимент.

Раздел II.

Прехвърляне на стопанство

Чл. 10. (1) Земеделските стопани, поели многогодишен ангажимент по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#), в хода на изпълнение на задълженията си по този ангажимент могат да прехвърлят земеделското си стопанство.

(2) При прехвърляне на стопанство приобретателят може да продължи извършването от прехвърлителя биологични дейности до края на многогодишния ангажимент след одобрението от ДФЗ, когато отговаря на изискванията на [чл. 4](#) и/или [5](#) и на [чл. 6](#), както и на изискванията за подпомагане за съответната интервенция.

(3) При прехвърляне на стопанството приобретателят встъпва в правата и задълженията на прехвърлителя по подадено през текущата кампания заявление за подпомагане по интервенцията по [чл. 22, ал. 2, т. 1](#) или заявление за плащане по многогодишния ангажимент по интервенциите по [чл. 22, ал. 1 и ал. 2, т. 2](#) след одобрението на ДФЗ.

(4) Приобретателят на задължения по многогодишни ангажименти по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на [чл. 4](#) преди датата на одобрение на прехвърляне на

стопанството и на изискванията на [чл. 6](#), когато прехвърлянето е извършено след втората година от поетия многогодишен ангажимент.

Чл. 11. (1) При прехвърляне на стопанството по [чл. 10](#) прехвърлителят и приобретателят подават чрез системата за електронни услуги (СЕУ) по [чл. 30, ал. 2, т. 6 от ЗПЗП](#) или пред областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" (ОД на ДФЗ) по регистрация на прехвърлителя съвместна декларация по образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ, за прехвърляне на стопанството, по реда на [Наредба № 4 от 2023 г.](#) и в срока на [чл. 18](#) от същата наредба.

(2) Държавен фонд "Земеделие" уведомява прехвърлителя и приобретателя за взетото решение в срок един месец от постъпване на декларацията и всички изискуеми документи в СЕУ или в ОД на ДФЗ, като им изпраща съобщение за одобрението чрез СЕУ.

Чл. 12. Когато приобретателят декларира, че ще продължи прилагането на дейности по интервенцията до края на многогодишния ангажимент, но не го изпълни, прехвърлителят възстановява изплатената финансова помощ, получена до момента на прехвърляне на стопанството, а приобретателят възстановява изплатената финансовата помощ, получена след прехвърляне на стопанството.

Чл. 13. При прехвърляне на стопанство приобретателят спазва всички задължения и изисквания на прилаганите интервенции, които е прилагал прехвърлителят до изтичане на последно поетия многогодишен ангажимент по съответната интервенция.

Чл. 14. При прехвърляне на стопанство приобретателят трябва да има сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице не по-късно от датата на прехвърляне на стопанството.

Раздел III.

Подаване на заявления за подпомагане/плащане и заявления за доброволен отказ

Чл. 15. (1) Земеделските стопани подават заявления за подпомагане или заявления за плащане в сроковете за прием, определени в заповедта на министъра на земеделието и храните съгласно [чл. 5 от Наредба № 4 от 2023 г.](#)

(2) Прием на заявления за подпомагане може да се извършва под условие в съответствие със заповедта по [чл. 5, ал. 3 и 4 от Наредба № 4 от 2023 г.](#)

Чл. 16. (1) Заявлението за подпомагане през първата година на кандидатстване е и "Заявление за плащане".

(2) През всяка следваща година земеделските стопани подават "Заявление за плащане".

(3) Заявление за плащане по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#) се подава ежегодно.

Чл. 17. Прием на заявления за подпомагане и/или заявления за плащане може да се извършва под условие в съответствие със заповедта по [чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г.](#) В този случай земеделският стопанин писмено декларира съгласието си, че одобрението за участие в съответната операция по някоя от интервенциите по [чл. 22](#) и предоставянето на финансовата помощ ще се извършат при наличие на финансов ресурс, след отчитане на необходимите средства за поетите ангажименти от ДФЗ до ограниченията по бюджета на съответната интервенция в Стратегическия план.

Чл. 18. (1) Земеделските стопани при подаване на заявленията по [чл. 16](#) посочват кода на съответната биологична дейност съгласно [приложение № 1](#) и [приложение № 2](#) срещу всеки земеделски парцел и/или пчелно семейство, с които участват по интервенциите.

(2) Корекции и редакции по [чл. 10 от Наредба № 4 от 2023 г.](#) се отбелязват в заявленията по [чл. 12](#) на същата наредба чрез съответния код по ал. 1.

Чл. 19. Земеделските стопани прилагат чрез СЕУ документите по [чл. 7, ал. 1](#) и документите за придобити професионални умения и компетентности по [чл. 8, ал. 1](#), когато не могат да бъдат проверени служебно от ДФЗ.

Чл. 20. (1) Заявлението за подпомагане или плащане може да бъде коригирано по всяко време след подаването му в случай на очевидна грешка, призната от ДФЗ, въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че земеделският стопанин е действал добросъвестно.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да признае очевидна грешка само ако тя може да бъде непосредствено установена при проверка на информацията, съдържаща се в предоставени със заявлението документи.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 земеделският стопанин може да извърши оттегляне на заявените данни по интервенциите при условията и по реда на [чл. 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) и [Наредба № 4 от 2023 г.](#)

Чл. 21. (1) Подпомаганите земеделски стопани могат да поискат прекратяване на поет многогодишен ангажимент, като подадат чрез СЕУ или в съответната ОД на ДФЗ заявление за доброволен отказ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, и възстановят получената до момента финансова помощ.

(2) Държавен фонд "Земеделие" информира чрез СЕУ в едномесечен срок от получаването на заявлението по ал. 1 земеделския стопанин за размера на финансовата помощ, която трябва да бъде възстановена.

(3) Земеделски стопанин, който е подал заявление за доброволен отказ по ал. 1, не може да ползва никакви права от заявлението за плащане по съответната операция.

(4) Не се отпуска финансова помощ за отказания многогодишен ангажимент по съответната операция или интервенция за годината на подаване на заявлението за доброволен отказ.

Раздел IV. Допустими дейности

Чл. 22. (1) По интервенцията "Биологично растениевъдство" се подпомага прилагането на биологични дейности по операции:

1. Плащания за преминаване към биологично растениевъдство;
2. Плащания за поддържане на биологично растениевъдство.

(2) По интервенция "Биологично пчеларство" се подпомага прилагането на биологичните дейности по операции:

1. Плащания за преминаване към биологично пчеларство;
2. Плащания за поддържане на биологично пчеларство.

(3) Прилагането на биологичните дейности по ал. 1 се извършва на територията на цялата страна с изключение на териториите на националните паркове "Рила", "Пирин" и "Централен Балкан" на Република България, резерватите и поддържаните резервати.

(4) По интервенциите по ал. 1 и 2 в съответните операции се поемат многогодишни ангажименти за изпълнение на доброволно поети задължения за осъществяване на биологични дейности и годишни задължения за преминаване към биологично пчеларство, които задължения надхвърлят съответните приложими законоустановени изисквания за управление съгласно ръководството по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#), и съответно приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#), минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита съгласно [Регламент \(ЕС\) 2021/1165](#), както и съответните други задължителни изисквания, определени в Стратегическия план или установени в националната нормативна уредба и в правото на Европейския съюз.

(5) По операцията по ал. 1, т. 1 не може да се получи подпомагане за повече от пет години от първоначално поетия ангажимент.

Чл. 23. (1) Земеделските стопани поемат многогодишен ангажимент за период от пет последователни години за изпълнение на биологични дейности по съответната операция по [чл. 22, ал. 1 и ал. 2, т. 2](#).

(2) Земеделските стопани поемат едногодишен ангажимент за изпълнение на биологичните дейности по операцията по [чл. 22, ал. 2, т. 1](#).

(3) Периодът по ал. 1 започва да тече от началото на годината на подаване на "заявлението за подпомагане".

(4) Периодът по ал. 1 приключва на 31 декември на петата година от поетия ангажимент.

(5) Периодът по ал. 2 започва да тече от началото на годината на подаване на "заявлението за подпомагане" и изтича на 31 декември същата година.

Чл. 24. След изтичане на петгодишния период по [чл. 23, ал. 1](#) при наличие на финансови средства по съответната интервенция земеделските стопани могат да удължават поетия многогодишен ангажимент по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство" и по операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство" ежегодно до изтичане на периода на прилагане на Стратегическия план.

Чл. 25. (1) Биологичните дейности по съответната операция по [чл. 22](#) се осъществяват върху площите и/или пчелните семейства, които са в система на контрол към

31 декември на предходната година и са вписани в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

(2) Биологичните дейности по съответната операция по [чл. 22, ал. 1](#) се осъществяват върху площи, заети с култура, включена в групите култури по [чл. 49](#).

Чл. 26. (1) Не могат да участват за подпомагане по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" площите:

1. подпомогнати по мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.; или

2. за които е бил отнет сертификат и/или за които е започнал нов преходен период.

(2) Компетентното звено по [чл. 2 от Наредба № 5 от 2018 г.](#) въз основа на данните в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) предоставя информацията по ал. 1, т. 2 ежегодно на ДФЗ към първи март на съответната календарна година.

Чл. 27. (1) Биологичните дейности по съответната операция от интервенция "Биологично растениевъдство" се извършват върху едни и същи площи в периода на изпълнение на поетия многогодишен ангажимент.

(2) Одобрената площ по съответната операция от интервенцията "Биологично растениевъдство" може да бъде намалена с не повече от 10 на сто, като всяка година поне 90 на сто от площта по операциите се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

Чл. 28. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията "Биологично растениевъдство", са длъжни да поддържат територията на цялото земеделско стопанство в съответствие с приложимите законоустановени изисквания за управление съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#).

(2) Земеделските стопани се подпомагат само за извършването на дейности съгласно установените изисквания за управление по глава трета, раздел I, които надхвърлят приложимите законоустановени изисквания за управление по [приложение III на Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#), съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние, съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#), и са в съответствие с [Регламент \(ЕС\) 2018/848](#).

(3) При промяна на приложимите изисквания и стандарти по ал.1 земеделските стопани уведомяват ДФЗ чрез СЕУ за несъгласието си да изпълняват новите условия. Уведомяването се извършва в срок от 20 работни дни от датата на публикуването на [интернет страницата](#) на Министерството на земеделието и храните или обнародването на новите условия в "Държавен вестник", без да възстановяват получените до момента плащания, като са недопустими за подпомагане в годината на подаване на заявление по [чл. 15, ал. 1](#).

(4) Когато бенефициентите не уведомят ДФЗ в срока по ал. 3 за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетия ангажимент съгласно новите условия.

Чл. 29. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията "Биологично пчеларство", са длъжни да спазват следните законоустановени изисквания: ЗИУ 3, ЗИУ 4 и ЗИУ 5 от [приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#).

(2) Земеделските стопани се подпомагат само за извършването на дейности съгласно установените с наредбата изисквания за управление, които надхвърлят приложимите изисквания по ал. 1.

(3) При промяна на приложимите изисквания по ал. 1 земеделските стопани уведомяват ДФЗ чрез СЕУ за несъгласието си да изпълняват новите условия. Уведомяването се извършва в срок от 20 работни дни от датата на публикуването на [интернет страницата](#) на Министерството на земеделието и храните или обнародването на новите условия в "Държавен вестник", без да възстановяват получените до момента плащания, като са недопустими за подпомагане в годината на подаване на заявление по [чл. 16, ал. 1](#).

(4) Когато бенефициентите не уведомят ДФЗ в срока по ал. 3 за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетия ангажимент съгласно новите условия.

Чл. 30. Подпомаганите земеделски стопани могат да оттеглят парцели и/или пчелни семейства или заявлението по интервенцията по всяко време в периода на ангажимента си по съответната операция съгласно [чл. 14, ал. 2 от Наредба № 4 от 2023 г.](#)

Раздел V. Условия за одобрение за участие

Чл. 31. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да одобри за участие заявени земеделски площи с размер не по-малко от 0,5 ха при минимален размер на земеделския парцел 0,1 ха.

(2) Когато заявената площ е заета с култивирани гъби или с оранжерийни култури, или с растителен репродуктивен материал, тогава размерът по ал. 1 може да е 0,1 ха.

Чл. 32. (1) Компетентното звено по [чл. 2 от Наредба № 5 от 2018 г.](#) въз основа на данните в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) предоставя на ДФЗ информация за включените в система на контрол със статус в преход площи и пчелни семейства на оператора към 31 декември на предходната календарна година. Площите, включени в регистъра, се предоставят като цифрови географски данни от Министерството на земеделието и храните.

(2) Компетентното звено по [чл. 2 от Наредба № 5 от 2018 г.](#) въз основа на данните в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) предоставя на ДФЗ информация за включените в система на контрол с биологичен статус площи и пчелни семейства на оператора към 31 декември на предходната календарна година. Площите, включени в

регистъра, се предоставят като цифрови географски данни от Министерството на земеделието и храните.

Чл. 33. Земеделските стопани могат да заявяват площи по операциите по [чл. 22, ал. 1](#), заети със сортове маслодайна роза от вида на *Rosa damascena* Mill и *Rosa alba* L., които се намират изцяло на територията, определена в географския район на защитеното географско указание "Българско розово масло", посочени в [приложение № 3](#).

Чл. 34. (1) Държавен фонд "Земеделие" одобрява за участие по операциите от интервенция "Биологично пчеларство" пчелно семейство, което е:

1. регистрирано в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (ИИС на БАБХ);
2. в система на контрол и е част от данните, получени по [чл. 32](#);
3. собственост на земеделския стопанин, заявил го за подпомагане.

(2) Земеделските стопани, заявили за подпомагане пчелни семейства по интервенция "Биологично пчеларство", трябва да отглеждат най-малко 20 броя пчелни семейства по всяка една от операциите.

Чл. 35. (1) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие земеделския стопанин по съответната интервенция, когато се установи, че:

1. заявените по интервенция "Биологично растениевъдство" земеделски площи са с размер под 0,5 ха с изключение на случаите по [чл. 31, ал. 2](#);
2. заявените пчелни семейства по интервенция "Биологично пчеларство" са по-малък брой от определения по [чл. 34, ал. 2](#);
3. не са налични финансови средства по [чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП](#) или не е спазено условие от заповедта по [чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г.](#);
4. е налице прекратяване на договор за контрол и сертификация с контролиращо лице;
5. не отговарят на критерии, определени в съответствие с предвидена възможност по процедурата по [чл. 79 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#), когато такава трябва да бъде приложена.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие заявление за подпомагане или част от него при спазване на условията на [чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП](#).

Глава трета.

УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Раздел I.

Изисквания за управление на подпомаганите дейности

Чл. 36. Земеделските стопани водят дневник за извършваните биологични дейности в земеделското стопанство.

Чл. 37. Земеделските стопани, извършващи биологични дейности по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#), са длъжни да спазват изискванията на [Регламент \(ЕС\) 2018/848](#).

Чл. 38. (1) Бенефициентите по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" най-късно до 31 декември на петата година от поетия многогодишен ангажимент трябва най-малко веднъж да са получили сертификат по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#) за цялата подпомогната площ.

(2) Бенефициентите по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" към края на поетия многогодишен ангажимент трябва да имат произведена биологична продукция от заявените парцели и заявената култура, формираща размера на подпомагане.

(3) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка на обстоятелствата по ал. 1 чрез проверка на място към края на поетия многогодишен ангажимент.

(4) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка на обстоятелствата по ал. 2 към края на поетия многогодишен ангажимент в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

Чл. 39. (1) Бенефициентите по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство" за всяка година от периода на многогодишния си ангажимент трябва да:

1. имат произведена биологична продукция от заявения земеделски парцел, формиращ размера на подпомагането в годината на издаването на сертификата по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#);

2. имат реализирана биологична продукция от всяка заявена култура, формираща размера на подпомагане.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва ежегодно проверка на обстоятелствата по ал. 1 в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

(3) Алинея 1 не се прилага за парцели, оставени под угар.

Чл. 40. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по някоя от операциите по интервенция "Биологично пчеларство", трябва да заявяват и да отглеждат най-малко 20 броя пчелни семейства по време на изпълнявания ангажимент.

(2) Подпомагането за текущата година се изплаща за установения брой пчелни семейства, който не може да бъде по-малък от посочения в ал. 1.

Чл. 41. (1) Бенефициентите по операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство" за всяка година от периода на многогодишния си ангажимент трябва да:

1. имат произведена биологична продукция от заявените пчелни семейства, формиращи размера на подпомагането за годината на издаването на сертификата по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#);

2. имат реализирана биологична продукция.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва ежегодно проверка на обстоятелствата по ал. 1 в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

Чл. 42. (1) Бенефициентите по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство" трябва да получат сертификат по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#), удостоверяващ биологичния статус на стопанството, издаден не по-късно от 31 май на годината, следваща годината на кандидатстване.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за издадените сертификати по ал. 1 в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

Чл. 43. (1) Земеделските стопани са длъжни при нанасяне на вреда от трети лица, унищожаване на култура върху заявен за подпомагане парцел или част от него, да уведомят писмено ДФЗ в срок от 30 работни дни от установяване на настъпилото събитие, като представят копие от документ от съответния компетентен административен орган. Документът се предоставя чрез СЕУ или в ОД на ДФЗ.

(2) Заявените площи, за които са изпълнени условията по [чл. 55, ал. 3, т. 2 от Наредба № 3 от 2023 г.](#), не се считат за опожарени.

Раздел II.

Финансови условия за подпомагане

Чл. 44. (1) Финансовата помощ по интервенцията по [чл. 22, ал. 1](#) се предоставя под формата на годишни компенсаторни плащания за одобрените за участие в многогодишния ангажимент площи.

(2) Финансовата помощ по интервенциите по [чл. 22, ал. 2](#) се предоставя годишно под формата на еднократна сума за пчелно стопанство с пчелни семейства, които са собственост на земеделския стопанин и с които се изпълняват задълженията по интервенцията.

(3) Плащанията се предоставят от ДФЗ при спазване на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност в съответствие с [чл. 67 от ЗПЗП](#) и при условията, установени в настоящата наредба, доколкото не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и в националната правна уредба.

(4) Министърът на земеделието и храните може да намали размерите на годишното плащане по [чл. 49](#) и [51](#) в съответствие с [чл. 67, ал. 3 и 4 от ЗПЗП](#).

(5) В съответствие с [чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП](#) във връзка с условията в Стратегическия план ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на изчислената финансова помощ по дадена интервенция на всички бенефициенти въз основа на разполагаемите финансови средства в бюджета на съответната интервенция.

Чл. 45. (1) Държавен фонд "Земеделие" отговаря за управлението и контрола на разходите по интервенциите по [чл. 22](#).

(2) Одобрението за участие на заявени площи или заявени пчелни семейства в многогодишни ангажименти и плащанията по тях от страна на ДФЗ не може да надвишават бюджета по съответната интервенция, определен в Стратегическия план и неговите изменения, над размера по [чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП](#).

(3) Когато ДФЗ установи, че съществува риск по [чл. 67 от ЗПЗП](#) от превишаване на разполагаемия финансов ресурс за изпълнение на многогодишните

ангажименти по интервенциите, незабавно информира в писмена форма министъра на земеделието и храните.

(4) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с [чл. 9, параграф 1 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) предлага на министъра на земеделието и храните да предприеме подходящи действия по изпълнение на съответната интервенция в рамките на определения за нея бюджет.

(5) Министърът на земеделието и храните, съгласувано с изпълнителния директор на ДФЗ, може да утвърди допълнителни мерки и действия по изпълнение условията на [чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП](#), когато правното основание за съответната мярка или действие е [чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП](#).

(6) Когато при определяне на финансовата помощ за всички заявления по една интервенция и преди одобрението на финансовото подпомагане (оторизация) налице е обстоятелство по [чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП](#), ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на плащанията по интервенцията на всички бенефициенти в рамките на наличния бюджет по съответната интервенция.

Чл. 46. (1) Когато преди одобрение за участие в многогодишни ангажименти в интервенциите по [чл. 22](#) ДФЗ установи недостиг на финансови средства или идентифицира наличието на риск по [чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП](#), в съответствие с разпоредбите на [чл. 79 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) могат да се приложат и използват критерии за подбор на заявленията за подпомагане.

(2) След консултация и одобрение от мониторинговия комитет, посочен в [чл. 124 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#), Управляващият орган, съгласувано с ДФЗ, утвърждава критерии за подбор, приложими към интервенциите по [чл. 22](#).

Чл. 47. Земеделските стопани могат да бъдат подпомагани едновременно за прилагането на повече от една операция по интервенцията "Биологично растениевъдство" и/или по интервенцията "Биологично пчеларство" за периода на прилагане на тези интервенции при спазване на изискванията, предвидени в [чл. 9 от Наредба № 4 от 2023 г.](#) и в съответствие с [чл. 36 от Регламент \(ЕС\) 2116/2021 г.](#)

Чл. 48. (1) Плащанията по реда на тази наредба се предоставя в съответствие с [чл. 67 от ЗПЗП](#) и приложимото европейско законодателство и национална нормативна уредба при спазване на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

(2) Плащания по интервенциите по [чл. 22](#) се предоставят от ДФЗ в рамките на предвидените финансови средства по интервенциите в Стратегическия план.

(3) Годишният размер на плащанията по [чл. 49](#) може да бъде преразглеждан по време на изпълнявания многогодишен ангажимент по интервенциите по [чл. 22](#) в съответствие с [чл. 70, параграф 7 от Регламент \(ЕС\) № 2021/2115](#). Преразглеждането може да включва изчисляване на подлежаща на приспадане сума като фиксирана средна сума, приложима към съответните операции.

Чл. 49. (1) Годишният размер на плащанията по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" за площ с култура, попадаща в следните групи, е:

1. Зърнено-житни култури - 359,92 евро/ха;
2. Зърнено-бобови култури - 223,73 евро/ха;
3. Технически култури - индустриални култури - 255,69 евро/ха;
4. Технически култури - маслодайни култури - 324,97 евро/ха;
5. Технически култури - влакнодайни култури - 250,22 евро/ха;
6. Технически култури - медицински и ароматни култури, без билки - 394,16 евро/ха;
7. Зеленчуци - плодови зеленчукови култури - 759,27 евро/ха;
8. Зеленчуци - листностъблени зеленчукови култури - 744,08 евро/ха;
9. Зеленчуци - кореноплодни зеленчукови култури, картофи - 698,53 евро/ха;
10. Зеленчуци - луковични зеленчукови култури - 455,56 евро/ха;
11. Зеленчуци - многогодишни зеленчукови култури - 759,27 евро/ха;
12. Отопляеми оранжерийни площи - плодови зеленчукови култури - 2163,92 евро/ха;
13. Неотопляеми оранжерийни площи - плодови зеленчукови култури - 857,97 евро/ха;
14. Десертни лозя - 1352,94 евро/ха;
15. Винени лозя - 646,19 евро/ха;
16. Семкови и костилкови овощни видове - 1461,65 евро/ха;
17. Ядкови (черупкови) видове - 735,76 евро/ха;
18. Ягодоплодни видове - 1461,65 евро/ха;
19. Многогодишни медицински и ароматни култури, без билки - 628,3 евро/ха;
20. Маслодайна роза - *Rosa damascena* Mill, *Rosa alba* L. - 897,45 евро/ха;
21. Култивирани гъби (субстрати от компоненти съгласно [приложение 2](#), част I, т. 2,1 от Регламент (ЕО) 848/2018) - 455,56 евро/ха;
22. Площи за производство на растителен репродуктивен материал, произведен при преход към биологично производство - 949,09 евро/ха;
23. Билки съгласно [приложение № 4](#) - 723,75 евро/ха.

(2) Годишният размер на плащанията по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство" за площ с култура, попадаща в следните групи, е:

1. Зърнено-житни култури - 285,56 евро/ха;
2. Зърнено-бобови култури - 177,51 евро/ха;
3. Технически култури - индустриални култури - 202,86 евро/ха;
4. Технически култури - маслодайни култури - 257,84 евро/ха;
5. Технически култури - влакнодайни култури - 198,52 евро/ха;
6. Технически култури - медицински и ароматни култури, без билки - 333,06 евро/ха;
7. Зеленчуци - плодови зеленчукови култури - 589,26 евро/ха;
8. Зеленчуци - листностъблени зеленчукови култури - 577,48 евро/ха;
9. Зеленчуци - кореноплодни зеленчукови култури, картофи - 542,12 евро/ха;
10. Зеленчуци - луковични зеленчукови култури - 353,56 евро/ха;
11. Зеленчуци - многогодишни зеленчукови култури - 589,26 евро/ха;
12. Отопляеми оранжерийни площи - плодови зеленчукови култури - 1679,40 евро/ха;

13. Неотопляеми оранжерийни площи - плодови зеленчукови култури - 665,87 евро/ха;

14. Десертни лозя - 1094,73 евро/ха;

15. Винени лозя - 522,86 евро/ха;

16. Семкови и костилкови овощни видове - 1182,70 евро/ха;

17. Ядкови (черупкови) видове - 595,34 евро/ха;

18. Ягодоплодни видове - 1182,70 евро/ха;

19. Многогодишни медицински и ароматни култури, без билки - 530,90 евро/ха;

20. Маслодайна роза - *Rosa damascena* Mill и *Rosa alba* L. - 837,50 евро/ха;

21. Култивирани гъби (субстрати от компоненти съгласно [Приложение 2, част I, т. 2,1 от Регламент \(ЕО\) 848/2018](#)) - 353,56 евро/ха;

22. Площи за производство на биологичен растителен репродуктивен материал - 736,58 евро/ха;

23. Билки съгласно [приложение № 4](#) - 585,63 евро/ха.

(3) Не се предоставя плащане по операциите по ал. 1 и 2 за земеделски парцели, които са оставени под угар.

Чл. 50. (1) Финансовото подпомагане за отделните групи култури, с изключение на полските култури и маслодайната роза, се изчислява на база средния размер на нивата на плащане към декларираните площи, определени, както следва:

1. за площите до 50 ха включително - подпомагането е в размер на 100 на сто от годишното плащане на хектар;

2. за площите над 50 ха до 100 ха включително - подпомагането е в размер на 50 на сто от годишното плащане на хектар;

3. за площите над 100 ха - подпомагането е в размер на 10 на сто от годишното плащане на хектар.

(2) За културите, попадащи в групата на полските култури, както и за маслодайната роза, изчисленията се извършват на база средния размер на нивата на плащане към декларираните площи, както следва:

1. за площите до 100 ха включително - подпомагането е в размер на 100 на сто от годишното плащане на хектар;

2. за площите над 100 ха до 250 ха включително - подпомагането е в размер на 50 на сто от годишното плащане на хектар;

3. за площите над 250 ха - подпомагането е в размер на 10 на сто от годишното плащане на хектар.

Чл. 51. (1) Годишният размер на плащанията по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство" е:

1. от 20 - 80 пчелни семейства - 1894 евро на стопанство;

2. от 81 - 100 пчелни семейства - 3308 евро на стопанство;

3. от 101 - 120 пчелни семейства - 4014 евро на стопанство;

4. от 121 - 140 пчелни семейства - 4721 евро на стопанство;

5. от 141 - 160 пчелни семейства - 5427 евро на стопанство;

6. от 161 - 180 пчелни семейства - 6134 евро на стопанство;

7. от 181 - 200 пчелни семейства - 6841 евро на стопанство;

8. от 201 - 250 пчелни семейства - 8077 евро на стопанство;

9. от 251 - 500 пчелни семейства - 13 377 евро на стопанство;

10. от 501 пчелни семейства - 21 326 евро на стопанство.

(2) Годишният размер на плащанията по операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство" е:

1. от 20 - 80 пчелни семейства - 1595 евро на стопанство;

2. от 81 - 100 пчелни семейства - 2708 евро на стопанство;

3. от 101 - 120 пчелни семейства - 3264 евро на стопанство;

4. от 121 - 140 пчелни семейства - 3820 евро на стопанство;

5. от 141 - 160 пчелни семейства - 4377 евро на стопанство;

6. от 161 - 180 пчелни семейства - 4933 евро на стопанство;

7. от 181 - 200 пчелни семейства - 5489 евро на стопанство;

8. от 201 - 250 пчелни семейства - 6463 евро на стопанство;

9. от 251 - 500 пчелни семейства - 10 635 евро на стопанство;

10. от 501 пчелни семейства - 16 893 евро на стопанство.

Чл. 52. (1) За да се спази бюджетният пакет, ДФЗ може ежегодно да определя горна граница (таван) на подпомагането за съответната интервенция за стопанство. Тя се прилага към общата сума на плащането за съответната интервенция, отпуснато на бенефициента съгласно степента, в която е ангажиран.

(2) Размерът на годишните плащания по [чл. 49](#) и [51](#) може да се преразглежда по време на изпълнявания ангажимент по интервенцията.

(3) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с [чл. 9, параграф 1 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) и в съответствие с [чл. 36 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) и [чл. 70, параграф 3, буква "г" от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) може да намали размерите на годишното плащане по [чл. 49](#) и [51](#).

(4) Министърът на земеделието и храните може да преразглежда размера на годишното плащане по [чл. 49](#) и [51](#) и със заповед да определи различен размер на подпомагането в случаите по [чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП](#).

Глава четвърта. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ

Чл. 53. (1) В съответствие с [чл. 3 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) в случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства ДФЗ прекратява многогодишния ангажимент по съответната интервенция и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от бенефициента финансова помощ.

(2) Случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства се съобщават чрез СЕУ или в писмена форма на ОД на ДФЗ от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него лице или от неговите правоприемници в рамките на 15 работни дни от датата на настъпване.

(3) Доказателствата по ал. 2 и документи, издадени от компетентен административен орган, се предоставят на ДФЗ от бенефициента или упълномощеното от него лице, или неговите правоприемници в рамките на 10 работни дни от най-късната дата на съответните документи.

Глава пета.
ПРОВЕРКИ ПО ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА
ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Раздел I.

Административни проверки в рамките на интегрираната система за контрол

Чл. 54. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва предварителни административни проверки на декларираните данни, като въз основа на резултатите от тях извежда насочващи предупреждения, чрез които бенефициентът да получи помощ при идентифицирането на потенциалните случаи на неспазване на условията за допустимост, ангажиментите и другите задължения и да подаде правилно заявление.

(2) Държавен фонд "Земеделие" предоставя и включва в заявлението за подпомагане наличната информация в съответствие с [чл. 5 и 6 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) с цел правилното и надеждно управление на интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#) и за да гарантира правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в [чл. 66, параграф 2 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#).

(3) В съответствие с [чл. 6 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) бенефициентът продължава да носи отговорност за заявлението за подпомагане/плащане и за точността на предадената информация.

(4) Въз основа на резултатите от проверките чрез системата по [чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП](#) ДФЗ съобщава на бенефициентите информацията по [чл. 10, параграф 8 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) чрез СЕУ и им осигурява възможност да внесат изменения в заявленията за подпомагане/плащане или да представят допълнителни доказателства.

(5) Заявленията за подпомагане/плащане могат да бъдат изменени или да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента при условията на [чл. 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) и [Наредба № 4 от 2023 г.](#)

Чл. 55. (1) Предвидените в [чл. 70 от ЗПЗП](#) административни проверки, включително проверки чрез системата по [чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП](#) и проверки на място, се извършват от ДФЗ по такъв начин, че осъществяваният контрол да осигурява разумна увереност по отношение на ефективността, ефикасността и икономичността на операциите, надеждността на отчетността, опазването на информацията, предотвратяването, разкриването и коригирането на последиците на измами и нередности, както и последващите действия във връзка с тези измами и нередности и подходящото управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените разходи, като се взема предвид многогодишният характер на интервенциите, както и естеството на съответните плащания.

(2) Контролът, осъществяван от ДФЗ, може да включва различни проверки, както и изпълнението на всякакви политики и процедури за постигане на целите, посочени в ал. 1 и задълженията по [чл. 9 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#).

(3) Държавен фонд "Земеделие" извършва административни проверки съгласно утвърдени процедури, които обхващат набор от проверими показатели/елементи за

спазването на критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#) от страна на бенефициента.

Чл. 56. Административните проверки, включително кръстосаните проверки, позволяват осъществяването на контрол, чрез който ДФЗ обхваща всички елементи, които могат и е целесъобразно да бъдат контролирани чрез административни проверки. Те гарантират, че:

1. условията за допустимост, изискванията по управление на многогодишните ангажименти, ангажиментите и другите задължения по съответната интервенция са изпълнени;
2. заявлението за подпомагане/плащане е пълно и представено в срок и подкрепящите документи са били представени и доказват допустимостта;
3. има съответствие с поетите многогодишни ангажименти.

Чл. 57. (1) Заявлението за подпомагане/плащане може да бъде изменено или оттеглено изцяло или частично при условията на [чл. 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2022/1173](#) в сроковете, определени в [чл. 14 от Наредба № 4 от 2023 г.](#)

(2) За установени неспазвания, засягащи условия за подпомагане, които не могат да се проверяват чрез системата за мониторинг на площ, земеделските стопани могат да извършат изменения или оттегляния, или корекция на заявлението по всяко време след неговото подаване, но не по-късно от 10 октомври на годината на кандидатстване, при условие че не са били информирани, че:

1. ще им бъде извършена проверка на място;
2. при извършване на проверка на място, която не е била предварително обявена, е открито неспазване;
3. чрез административни проверки е установено неспазване, засягащо условия за подпомагане.

(3) Измененията по ал. 1 и 2 не могат да бъдат добавяни в заявлението на нови площи и/или животни, и/или пчелини в заявена интервенция и заявяване за подпомагане на нова интервенция, операция или дейност.

Чл. 58. (1) При административните проверки и проверките на място на допустимостта, изискванията по управление и задълженията и съответните условия по [чл. 55 от ЗПЗП](#) се вземат под внимание предполагаемите случаи на неспазване, докладвани от други административни органи или установени при извършване на проверки по други интервенции.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, когато административните проверки или проверките на място във връзка с интервенциите по [чл. 31 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) или предварителните условия по [чл. 55 от ЗПЗП](#) могат да засегнат задължения на земеделския стопанин по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#), резултатите от тези проверки се отчитат с цел предприемане на последващи действия по отношение на предоставяне на плащането.

Чл. 59. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва ежегодна оценка на резултатите от административните проверки и проверките на място, за да се установи дали

някои констатирани проблеми или несъответствия могат да породят риск за други подобни операции или интервенции, бенефициенти или други органи, или административни структури и контролни органи.

(2) При оценката се установява необходимостта от коригиращи и превантивни действия.

(3) Оценката по ал. 2 се предоставя на Управляващия орган ежегодно до 15 януари на следващата календарна година.

Чл. 60. (1) Проверките, включително кръстосаните проверки, обхващат всички елементи, които е възможно и целесъобразно да бъдат контролирани с административни проверки.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, административните проверки, извършвани от ДФЗ, трябва да гарантират най-малко:

1. заявлението за подпомагане или заявлението за плащане да е пълно и да е подадено в съответния срок и когато е приложимо, са предоставени необходимите документи и информация, удостоверяващи допустимостта на подпомагането преди одобрението на финансовата помощ за интервенцията;

2. да е налице спазване на многогодишните ангажменти/дългосрочните задължения, когато е приложимо;

3. да са изпълнени условията за допустимост, изискванията по управление в многогодишния ангажмент и другите задължения по интервенцията;

4. разходите за интервенциите, отпуснати на бенефициента по [чл. 9 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#), са направени в съответствие с приложимите правила на Съюза.

(3) Извършените разходи от ДФЗ трябва да отговарят на съответния докладван показател за краен продукт.

(4) Разходите, финансирани по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, не подлежат на друго финансиране от бюджета на Съюза.

Раздел II.

Кръстосани проверки и посещения на място

Чл. 61. (1) Когато е целесъобразно, административните проверки включват кръстосани проверки, които обхващат автоматизирано съпоставяне на данните от заявленията за подпомагане/плащане през определена година на кандидатстване с данните в системите по [чл. 30, ал. 2 от ЗПЗП](#), като включват най-малко:

1. декларираните земеделски парцели, за да се избегне многократно отпускане на една и съща финансова помощ/подпомагане по отношение на една и съща календарна или референтна година и да се предотврати всяко неправомерно кумулиране на помощ, отпусната съгласно свързаните с площ интервенции;

2. предотвратяване на двойно заявяване на една и съща площ от различни земеделски стопани в рамките на една и съща календарна година;

3. проверки, извършвани от ДФЗ, за принадлежността на площи от земеделските парцели към географски слоеве, използвани в ИСАК и многогодишните ангажменти към площта;

4. декларираните пчелни семейства посредством системата по [чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП](#), за да се провери допустимостта за финансовата помощ и/или подпомагането и да се избегне неправомерно многократно отпускане на една и съща помощ и/или подпомагане по отношение на една и съща календарна или референтна година.

(2) Данните за наличието на неспазване, получени в резултат на кръстосани проверки, могат да се проследят от ДФЗ чрез други подходящи административни процедури и при необходимост - чрез проверка на място.

(3) Кръстосаните проверки могат да включват и други автоматизирани проверки спрямо наличната информация от национални електронни регистри, бази данни и предоставена информация от други административни органи.

Чл. 62. Проверките на място могат да бъдат извършени и чрез посещения на място, допълващи проверките по [чл. 64, ал. 1, т. 2 и 3 от Наредба № 3 от 2023 г.](#), когато интерпретирането на данните или други относими доказателства, включително доказателства, представени от бенефициента по искане на ДФЗ, не дават резултати, които биха позволили по удовлетворителен за ДФЗ начин да се направят категорични заключения относно допустимостта или, когато е приложимо, правилния размер на площта, която е обект на административните проверки или проверките на място.

Раздел III.

Проверки на място в рамките на интегрираната система за контрол

Чл. 63. (1) С проверките на място може да се проверява спазването на условията за допустимост, изисквания по управление и ангажименти и други задължения по съответната интервенция, за която е избран даден бенефициент.

(2) Продължителността на проверките на място и периода на извършване са определени съобразно изпълняваните дейности по интервенциите по [чл. 22](#) и ограничени до минималния необходим период от време.

(3) Когато някои от условията за допустимост, ангажименти и други задължения могат да бъдат проверени единствено през конкретен период от време, проверките на място може да изискват допълнителни посещения на по-късна дата.

(4) В случаите по ал. 3 проверките на място се координират по такъв начин, че броят и продължителността на такива посещения при един бенефициент да са ограничени до необходимия минимум.

(5) Проверките на място на бенефициенти, изпълняващи многогодишни ангажименти, могат да бъдат извършвани предварително преди подаване на заявление за плащане.

(6) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши частичен подбор на контролната извадка преди крайния срок за подаване на заявления. Тя се допълва, след като бъдат подадени всички съответни заявления за подпомагане или заявления за плащане.

Чл. 64. (1) Проверките на място може да се обявяват чрез СЕУ, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност. Обявяването е в сроковете, определени в [чл. 65 от Наредба № 3 от 2023 г.](#)

(2) Освен това, ако не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и когато нормативно уредба, приложима по отношение на актове и стандарти, свързани с предварителните условия по [чл. 12 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#), изисква проверката на място да не се обявява, правилата по ал. 1 се прилагат и в случай на проверки на място, свързани с проверките за спазване на предварителните условия.

Чл. 65. (1) Където е целесъобразно, проверките на място могат да се извършват едновременно с всички други проверки.

(2) Проверките на място се разпределят в рамките на годината въз основа на анализ на рисковете, свързани с различните задължения по съответната интервенция по [чл. 22](#).

Раздел IV.

Брой проверки и подбор на заявления за проверки на място

Чл. 66. (1) Заявления за подпомагане или земеделски стопани, за които е установено, че не са допустими или не отговарят на условията за одобрение за участие в съответната интервенция към момента на подаване на заявлението или след извършените административни проверки за одобрение за участие в интервенциите, не се включват в контролната съвкупност/извадка.

(2) Подборът на извадката се извършва, така че:

1. между 20 и 25 на сто от контролната съвкупност от бенефициенти се подбират на случаен принцип;
2. оставащият брой бенефициенти в контролната извадка се подбира въз основа на анализ на риска;
3. констатациите, установени при извършване на проверките по [чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП](#) през предходната референтна година от изпълняваните многогодишни ангажименти, се вземат предвид при анализа на риска.

Чл. 67. Контролната съвкупност/извадка по [чл. 66, ал. 1](#) на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ за интервенции, базирани на площ, обхваща най-малко:

1. три на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по съответната интервенция;
2. пет на сто от декларираните площи по интервенцията "Биологично растениевъдство";
3. петнадесет на сто от декларираните площи с трайни/многогодишни насаждения по интервенцията "Биологично растениевъдство".

Чл. 68. Контролната съвкупност по [чл. 67, ал. 1](#) на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ, основаваща се на пчелни семейства, обхваща най-малко:

1. пет на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по съответната интервенция;

2. пет на сто от всички пчелни стопанства, за които се кандидатства за финансово подпомагане по интервенцията "Биологично пчеларство".

Чл. 69. (1) Когато броят на бенефициентите, подлежащи на проверки на място, надвишава минималния брой на бенефициентите по [чл. 66](#) и [67](#), процентът на избраните на случаен принцип бенефициенти в извадката не трябва да надвишава 25 на сто.

(2) За да се спазят изискванията за минималния брой проверки може да се използва един и същ бенефициент, при условие че това няма отражение върху ефективността на подбора на съответните извадки, подбрани въз основа на риска.

Чл. 70. Въз основа на резултатите от проверките на място, ефективността на анализа на риска и оценката по [чл. 59, ал. 1](#) ДФЗ може да намали дела на извършваните проверки до не по-малко от 1 на сто.

Чл. 71. (1) Ефективността на анализа на риска се оценява и актуализира годишно, където е приложимо, чрез:

1. сравняване на резултатите по отношение на разликата между декларираната площ и установената площ в основаната на риска и подбраната на случаен принцип извадка;

2. сравняване на резултатите по отношение на разликата между декларираните пчелни семейства и установените пчелни семейства в основаната на риска и подбраната на случаен принцип извадка;

3. отчитане на конкретната ситуация и където е приложимо, изменението на релевантността на рисковите фактори;

4. отчитане на естеството на неспазването, което може да доведе до увеличаване на броя на проверките.

(2) На служителя, извършващ проверката на място, се осигуряват данни и информация за причините, поради които е избран всеки бенефициент и предоставената информация във връзка с изпълняваните задължения по интервенцията.

(3) Когато при проверките на място се констатира значително неспазване в контекста на дадена интервенция, ДФЗ увеличава съответно процента на бенефициентите, които да бъдат проверени на място през следващата година за съответната интервенция.

(4) Държавен фонд "Земеделие" може да реши да намали минималното ниво на проверките на място, извършвани всяка календарна година, когато процентът на грешките в случайната извадка, проверена на място, не надвишава 2 на сто през предходните две финансови години.

Раздел V.

Елементи на проверките на място

Чл. 72. (1) Проверките на място обхващат:

1. пчелни семейства в стопанството на бенефициента, за които е поискана финансова помощ по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#);

2. измерване на площта при необходимост и проверката на условията за допустимост, изискванията по управление на дейността в многогодишните ангажменти и всички базови задължения, които бенефициентът трябва да изпълнява, по отношение на площта и пчелните семейства, декларирани от бенефициента съгласно изпълняваните дейности по интервенцията.

(2) Проверката на условията за допустимост, включително измерването на площта на земеделските парцели, на многогодишните ангажменти и другите задължения на земеделските парцели в рамките на проверката на място може да бъде ограничена до подбрана на случаен принцип извадка, която може да бъде увеличена при установени неспазвания на проверените парцели.

Чл. 73. Когато някои условия за допустимост, изисквания по управление на дейността в многогодишните ангажменти или други задължения за земеделските парцели не могат да бъдат адекватно проверени при ограничаване на проверките до подбрана на случаен принцип извадка по [чл. 72](#), се изготвя допълнителна, основана на риска извадка, позволяваща проверка на тези условия, ангажиментите или други задължения.

Чл. 74. (1) С проверките на място се проверява дали са изпълнени критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения, като проверките обхващат всички пчелни семейства, за които са подадени заявления за плащане по интервенцията "Биологично пчеларство".

(2) Най-малко 50 на сто от минималния брой проверки на място се разпределят в определените периоди за извършване на дейностите по интервенциите.

(3) Проверките на място включват най-малко:

1. проверки на броя на наличните в стопанството пчелни семейства, за които са подадени заявления за плащане, и когато е приложимо, проверка на броя на вписаните пчелни семейства в регистрите и в системата по [чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП](#);

2. дали всички пчелни семейства са идентифицирани със съответната идентификация и са вписани в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

Чл. 75. (1) За всяка проверка на място се изготвя доклад за проверката, който дава възможност да се прегледат детайлите на извършените проверки и да се направят заключения относно спазването на критериите за допустимост, изискванията по управление на дейностите за многогодишните ангажменти и другите задължения. Когато е приложимо, в доклада се посочват най-малко:

1. проверените интервенции, заявления за плащане;

2. присъстващите лица;

3. проверените земеделски парцели, измерените земеделски парцели, включително, когато е приложимо, резултатите от измерванията за всеки измерен земеделски парцел и използваните измервателни методи;

4. дали бенефициентът е бил уведомен предварително за проверката и ако е така, какъв е бил срокът на предварителното уведомление;

5. данни за конкретните мерки за контрол, които трябва да се предприемат във връзка с отделните интервенции, включени в заявлението за плащане на бенефициента;

6. данни за допълнителните мерки за контрол, които трябва да се предприемат;

7. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват взаимно уведомяване с оглед на други интервенции и/или предварителните условия по [чл. 55 от ЗПЗП](#);

8. данни и информация за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват последващи действия през следващите години.

(2) На бенефициента се дава възможност да подпише доклада в съответствие с [чл. 26б, ал. 4 от ЗПЗП](#).

Чл. 76. (1) Докладът по [чл. 75, ал. 1](#) се предоставя на бенефициента чрез СЕУ.

(2) Когато проверяваният земеделски стопанин не приема доклада по ал. 1, може да изпрати чрез СЕУ възражения до ДФЗ в 14-дневен срок. Срокът започва да тече от момента на публикуване на контролния лист в СЕУ.

(3) Възраженията по ал. 2 се разглеждат в едномесечен срок, след което земеделските стопани се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Чл. 77. Когато при проверки на място се установят случаи на неспазване на разпоредби на друго приложимо право на Европейския съюз или актове на националната нормативна уредба, тази информация от доклада за проверка се изпраща своевременно на органите, отговорни за прилагането на съответната нормативна уредба.

Чл. 78. (1) В съответствие с [чл. 72 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) извършваните ежегодно административни проверки от ДФЗ на заявленията за подпомагане/плащане се допълват от проверки на място, които могат да се извършват дистанционно с използване на технологии, за да се направи заключение относно допустимостта на поисканата финансова помощ по съответната интервенция.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши проверки на място в случаите, когато съответните доказателства, включително доказателствата, представени от бенефициента в резултат на проведената комуникация, не позволяват да се направи заключение относно допустимостта на поисканата финансова помощ.

Раздел VI.

Контрол за спазване на изискванията на предварителните условия

Чл. 79. (1) Системата за контрол на предварителните условия служи за проверка на спазването на задълженията, установени в [чл. 12 от Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#), от бенефициентите по интервенциите по [чл. 1, ал. 1](#).

(2) За прилагането на системата за контрол и санкции във връзка с предварителните условия се използва ИСАК по [глава трета от ЗПЗП](#), като се прилагат намаления в съответствие с [дяс IV, глава IV от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#), [глава III от Делегиран регламент \(ЕС\) 2022/1172](#) и [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#).

(3) Контролът на предварителните условия се осъществява от следните компетентни контролни органи:

1. специализираните контролни органи, които носят отговорността за извършване на контрол и проверки по спазването на законоустановените изисквания за

управление съгласно ръководството по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и стандартите за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#);

2. Държавен фонд "Земеделие", който носи отговорността за определяне на административните санкции, намаления и откази.

Глава шеста.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТКАЗ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА И ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I.

Отказ и намаления на плащанията

Чл. 80. (1) Държавен фонд "Земеделие" одобрява, намалява или отказва изплащането на годишната финансова помощ след извършване на проверките по глава пета за изпълнението на изискванията за подпомаганите дейности.

(2) При извършване на проверките по ал. 1 по интервенция "Биологично пчеларство", свързани с плащане на брой пчелно семейство, ДФЗ използва наличната информация в ИИС на БАБХ към 31 декември на съответната година за всяко едно заявено за подпомагане пчелно семейство.

(3) При извършване на проверките по ал. 1 ДФЗ използва и информация от регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

Чл. 81. Когато при административни проверки или проверка на място се установи, че за съответните парцели, площи, пчелни семейства или пчелни стопанства не са спазени изисквания за одобрение за участие или изискванията по управление, плащанията за биологични дейности се отказват или намаляват.

Чл. 82. Държавен фонд "Земеделие" не предоставя плащанията по съответната операция от заявената интервенция по [чл. 22](#), когато се установи едно от следните несъответствия:

1. при административни и/или проверки на място се установи по-малка от допустимата за подпомагане по съответната операция площ;

2. при административни и/или проверки на място се установи по-малко от 20 броя пчелни семейства по съответната операция;

3. земеделският стопанин, заявил подпомагане по тази наредба, или упълномощено от него лице възпрепятства извършването на проверка на място;

4. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че в годината на подаване на заявление за подпомагане/плащане на земеделски стопанин е наложена мярка с ниво на несъответствие и/или нарушение, класифицирано с ниво 3 "Критично несъответствие", съгласно каталога "Мерки и несъответствия" по [приложение № 3 към чл. 48, ал. 6 от Наредба № 5 от 2018 г.](#), в резултат на което е отнет или ограничен сертификат по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#) за операция, за която е подадено заявление за подпомагане/плащане;

5. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че земеделският стопанин няма договор за сертификация и контрол с контролиращото лице за годината на кандидатстване;

6. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че не всички пчелни семейства са в система на контрол за годината на кандидатстване;

7. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че от заявените за подпомагане пчелни стопанства не е произведена биологична продукция;

8. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че от заявените за подпомагане пчелни стопанства не е реализирана биологична продукция;

9. при проверка се установи, че не е преминало обучение до края на годината на кандидатстване по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство";

10. по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство" не се предостави сертификат по [чл. 35 от Регламент \(ЕС\) 2018/848](#), удостоверяващ биологичен статус, до 31 май на годината, следваща годината на заявяване;

11. при административни проверки или при проверка на място по операциите от интервенция "Биологично пчеларство" се установи неспазване на изискванията на [чл. 29, ал. 1](#).

Чл. 83. (1) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство", когато:

1. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че парцел, заявен за подпомагане, към 31 декември в годината на кандидатстване не е в система на контрол - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

2. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) и/или при проверка на място за заявен за подпомагане парцел се установи несъответствие в декларираната и установената култура - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

3. при административни проверки и/или при проверка на място за даден парцел се установи, че допустимата за подпомагане площ е под 0,1 ха - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

4. при административни проверки се установи, че за даден парцел не е налично правно основание съгласно [чл. 41, ал. 3 от ЗПЗП](#) - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

5. при проверка на място е установена площ по [чл. 43, ал. 1](#) и за нея земеделският стопанин не е предоставил документ от компетентен орган - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

6. при проверка на място е установена площ по [чл. 43, ал. 1](#) и за нея земеделският стопанин е предоставил документ от компетентен орган - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

7. при административни проверки или при проверка на място се установи, че за даден парцел не са спазени приложимите законоустановени изисквания за управление съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#) - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира.

(2) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство", когато:

1. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) за заявено за подпомагане пчелно семейство се установи, че това пчелно семейство към 31 декември в годината на кандидатстване не е в система на контрол; или

2. при проверка в ИИС на БАБХ се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е собственост на земеделския стопанин; или

3. при проверка в ИИС на БАБХ се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е налично в стопанството на земеделския стопанин към 31 декември на съответната година; или

4. при проверка на място се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е налично в стопанството на земеделския стопанин.

(3) Държавен фонд "Земеделие" намалява съответното плащане по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" или по операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство" с 10 на сто, когато при проверка на място установи, че не се води редовно дневник по [чл. 36](#).

Чл. 84. (1) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство", когато:

1. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) за даден заявен парцел към 31 декември в годината на кандидатстване се установи, че този парцел не е в система на контрол или същият е в състояние "в преход" - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

2. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) и/или проверка на място за даден заявен парцел се установи разминаване между заявената и установената култура - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

3. при административни проверки и/или при проверка на място за даден парцел се установи, че допустимата за подпомагане площ е под 0,1 ха - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

4. при административни проверки се установи, че за даден парцел не е налично правно основание съгласно [чл. 41, ал. 3 от ЗПЗП](#) - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

5. при проверка на място е установена площ по [чл. 43, ал. 1](#) и за нея земеделският стопанин не е предоставил документ от компетентен орган - площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира; или

6. при проверка на място е установена площ по [чл. 43, ал. 1](#) и за нея земеделският стопанин е предоставил документ от компетентен орган - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

7. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че за даден парцел не е произведена биологична продукция от заявената култура - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

8. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) се установи, че не е налична информация за реализирана биологична продукция от заявената култура - площта на всички парцели, заети с тази култура, се счита за неизбираема и не се наддекларира; или

9. при административни проверки или при проверка на място се установи, че за даден парцел не са спазени приложимите законоустановени изисквания за управление съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#) - площта на парцела се счита за неизбираема и не се наддекларира.

(2) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство", когато:

1. при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) за заявено за подпомагане пчелно семейство към 31 декември в годината на кандидатстване се установи, че същото не е в система на контрол или е със статус "в преход"; или

2. при проверка в ИИС на БАБХ се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е собственост на земеделския стопанин; или

3. при проверка в ИИС на БАБХ се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е налично в стопанството на земеделския стопанин към 31 декември на съответната година; или

4. при проверка на място се установи, че заявено за подпомагане пчелно семейство не е налично в стопанството на земеделския стопанин.

(3) Държавен фонд "Земеделие" намалява съответното плащане по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство" или по операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство" с 10 на сто, когато при проверка на място установи, че не се води редовно дневник по [чл. 36](#).

Чл. 85. (1) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по съответната операция по [чл. 22, ал. 1](#), когато при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) установи, че в годината на подаване на заявление за подпомагане/плащане земеделският стопанин има наложена повторна мярка ниво 2 "Сериозни несъответствия", която не води до класифициране на несъответствието и/или нарушението в ниво 3 "Критични несъответствия" съгласно [приложение № 3 към чл. 48, ал. 6 от Наредба № 5 от 2018 г.](#) Площта на парцела, засегнат от повторната мярка, се счита за неизбираема и не се наддекларира.

(2) Държавен фонд "Земеделие" намалява плащанията по съответната операция по [чл. 22, ал. 2](#), когато при проверка в регистъра по [чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС](#) установи, че в годината на подаване на заявление за подпомагане/плащане земеделският стопанин има наложена повторна мярка ниво 2 "Сериозни несъответствия", която не води до класифициране на несъответствието и/или нарушението в ниво 3 "Критични несъответствия" съгласно [приложение № 3 към чл. 48, ал. 6 от Наредба № 5 от 2018 г.](#) Пчелното семейство, засегнато от повторна мярка, се счита за неизбираемо и не се наддекларира.

Чл. 86. Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащанията по интервенциите по [чл. 22](#), когато установи, че земеделският стопанин не спазва съответните приложими законоустановени изисквания за управление съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#) и съответно приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповед по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#).

Чл. 87. Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство", когато се установи, че земеделският стопанин не е произвел биологична продукция за заявен за подпомагане парцел до края на петата година. Площта, за която не е произведена биологична продукция до края на петата година, се счита за неизбираема и за нея бенефициентът не получава подпомагане. Земеделският стопанин възстановява част от изплатената до момента финансова помощ през целия си многогодишен ангажимент. Тази част се определя като процентно съотношение между размера на площта, за която няма произведена биологична продукция, и заявената площ през последната година от многогодишния си ангажимент.

Чл. 88. Държавен фонд "Земеделие" едновременно прекратява ангажимента и предприема действия по възстановяване на получената до момента сума, когато:

1. след извършване на географско припокриване между одобрената площ за извършване на дейности по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство" и заявената за подпомагане площ през текущата година по същата операция е под 90 на сто;

2. след извършване на географско припокриване между одобрената площ за извършване на дейности по операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство" и заявената за подпомагане площ през текущата година по същата операция е под 90 на сто;

3. преустанови прилагането по съответната операция преди изтичане на периода по [чл. 23](#);

4. при проверка се установи, че не е преминато обучение до края на втората година от поетия ангажимент по операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство";

5. при проверка се установи, че е прекратен договор за контрол и сертификация с контролиращото лице преди изтичане на поетия и изпълняван многогодишен ангажимент.

Раздел II.

Оттегляне на изплатената финансова помощ

Чл. 89. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да предприеме действия по възстановяване/оттегляне на получената финансова помощ по съответната интервенция в съответствие с [чл. 59 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) и [чл. 69, ал. 1, т. 5 от ЗПЗП](#), когато установи, че:

1. не са спазени изискванията по [чл. 10](#) по отношение на прехвърлителя и приобретателя;

2. не са спазени критериите за допустимост, изискванията по управление и задълженията по съответната дейност и интервенция засягат плащания в предходни години;

3. не са спазени изискванията, свързани с дългосрочността на изпълнявания многогодишен ангажимент по отношение на площите или пчелни семейства;

4. земеделският стопанин не е спазил задължението по [чл. 16, ал. 2](#);

5. земеделският стопанин не изпълнява задълженията по доброволно поетия многогодишен ангажимент по интервенция по [чл. 22, ал. 1 и ал. 2, т. 2](#).

(2) Оттеглянията се прилагат и за сумите, вече изплатени за същата операция през предходните години.

Глава седма.

РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И НАМАЛЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАДИ И ОЦЕНКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО

Раздел I.

Ред за налагане на административни санкции

Чл. 90. (1) Държавен фонд "Земеделие" определя сумата на плащането, което може да бъде отпуснато на бенефициент по съответната интервенция по [чл. 1, ал. 1](#), въз основа на условията, установени в [ЗПЗП](#), Стратегическия план и националната нормативна уредба.

(2) По интервенциите в [чл. 1, ал. 1](#) отказите, намаленията на плащанията и санкциите по [чл. 76](#) и [77 от ЗПЗП](#) се прилагат в следната последователност:

1. сумата, получена в резултат на прилагане на [чл. 76](#) или [77 от ЗПЗП](#);

2. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 1, служи за основа при изчисляването на сумата, когато ДФЗ установи неспазване на съответните приложими законоустановени изисквания, съгласно ръководство по [чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП](#), или съответно приложимите стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповед по [чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП](#);

3. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 2, служи за основа при изчисляването на сумата на намаленията при неспазване на изискванията по управление и задълженията по съответните интервенции;

4. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 3, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени при закъснение в подаването на заявление и/или информацията и документите към него съгласно [Наредба № 4 от 2023 г.](#);

5. не са предоставили дневник по [чл. 36](#);

6. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 4, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени по [чл. 55, ал. 3 от ЗПЗП](#).

Раздел II.

Задължения във връзка с изготвянето на доклади и оценки при прилагането

Чл. 91. (1) Държавен фонд "Земеделие" осигурява надеждни данни за годишния доклад за качеството на изпълнението, изготвя и представя резултатите от оценката на качеството, посочена в [член 68, параграф 3](#), [член 69, параграф 6](#) и [член 70, параграф 2 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#), под формата на доклади във формат, годен за подаване на

електронни информационни системи, чрез които се осигурява обмен на информация, документи и придружаващи данни с Европейската комисия.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извлича информацията, необходима за управлението на интервенциите, от източници на данни, които са на разположение на публичната администрация, като информацията може да бъде събирана и в съответствие с [чл. 23 от ЗПЗП](#). Необходимата информация се дефинира подробно от Управляващия орган предварително.

Чл. 92. Държавен фонд "Земеделие" гарантира, че заявлението за подпомагане съдържа цялата информация, необходима за извличане на данни, които са от значение за правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в [чл. 66, параграф 2 от Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#), по отношение на интервенциите, включени в заявлението за подпомагане, включително формите за наблюдение, изготвени от Управляващия орган, и посочената в тях информация.

Чл. 93. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска от земеделските стопани всички необходими документи, свързани с изпълнението на интервенциите по [чл. 22](#) и предоставяне на финансовото подпомагане по тях.

(2) Документите по ал. 1 се представят в срок до 15 работни дни от датата, на която земеделските стопани са получили искането от ДФЗ.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "[Групата на полските култури](#)" е групата на културите, посочени в [чл. 49, ал. 1, т. 1 - 5](#) и [ал. 2, т. 1 - 5](#).

2. "[Завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост](#)" е завършено средно образование по специалността 3451203 "Земеделско стопанство".

3. "[Завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина](#)" е завършено средно образование по специалностите 6210101 и 6210302 "Полевъдство", 6210102, 6210303 и 6211101 "Зеленчукопроизводство", 6210103, 6210304 и 6211102 "Трайни насаждения", 6210104 и 6210305 "Селекция и семепроизводство", 6210105, 6210306 и 6211103 "Тютюнопроизводство", 6210106 "Гъбопроизводство", 6210307 и 6211104 "Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури", 6210107 "Растителна защита и агрохимия", 6210308 "Растителна защита", 6210201 и 6210901 "Лозаровинарство", 6210406 "Пчеларство и бубарство", 6210507 и 6211206 "Пчеларство", 6210601 "Земеделец", 6210602 "Производител на селскостопанска продукция", 6210603 "Управление на растениевъдни и животновъдни ферми", 6210701 и 6210801 "Механизация на селското стопанство", 6400101 "Ветеринарен техник", 6400201 "Ветеринарен лаборант" и 8510101 "Екология и опазване на околната среда".

4. "[Контролиращо лице](#)" е лице, получило разрешение съгласно [чл. 18, ал. 1 от ЗПООПЗПЕС](#).

5. "[Очевидна грешка](#)" е грешка в декларираните биологични дейности в подаденото заявление за подпомагане по [чл. 16](#), призната от ДФЗ, въз основа на цялостна

преценка на конкретния случай и при условие, че земеделският стопанин е действал добросъвестно. Не могат да бъдат очевидни грешки: всички грешки и несъответствия, резултат от проверки; непосочването в заявлението на интервенцията или биологична дейност; непосочването на земеделски парцел или пчелин/пчелно семейство; грешки, свързани с площта, както и такива, свързани с правното основание за ползване на земеделска земя.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание [чл. 67](#) във връзка с [чл. 70, ал. 2 от ЗПЗП](#).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към [чл. 18, ал. 1](#)

Кодове за заявяване Интервенция "Биологично растениевъдство"

№	Код на дейност за записване в съответната таблица за операция "Плащания за преминаване към биологично растениевъдство"	Код на дейност за записване в съответната таблица за операция "Плащания за поддържане на биологично растениевъдство"
1	БРП	БР

Приложение № 2 към [чл. 18, ал. 1](#)

Кодове за заявяване Интервенция "Биологично пчеларство"

Група	Код на дейност за записване в съответната таблица за операция "Плащания за преминаване към биологично пчеларство"	Код на дейност за записване в съответната таблица за операция "Плащания за поддържане на биологично пчеларство"
1	БПП	БП

Приложение № 3 към [чл. 33](#)

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
02035	Пловдив	Брезово	Бабек
05356	Пловдив	Брезово	Борец
06361	Пловдив	Брезово	Брезово
12680	Пловдив	Брезово	Върбен
23580	Пловдив	Брезово	Дрангово
30750	Пловдив	Брезово	Зелениково
31160	Пловдив	Брезово	Златосел
54451	Пловдив	Брезово	Отец Кирилово
58983	Пловдив	Брезово	Пъдарско
62966	Пловдив	Брезово	Розовец
65526	Пловдив	Брезово	Свежен
69818	Пловдив	Брезово	Стрелци
70593	Пловдив	Брезово	Сърнегор
73794	Пловдив	Брезово	Тюркмен
81308	Пловдив	Брезово	Чехларе
81975	Пловдив	Брезово	Чоба
03085	Пловдив	Калояново	Бегово
14996	Пловдив	Калояново	Главатар
16328	Пловдив	Калояново	Горна махала
22191	Пловдив	Калояново	Долна махала
24000	Пловдив	Калояново	Дуванлии
24582	Пловдив	Калояново	Дълго поле
29475	Пловдив	Калояново	Житница
32038	Пловдив	Калояново	Иван Вазово
35523	Пловдив	Калояново	Калояново
54465	Пловдив	Калояново	Отец Паисиево
55926	Пловдив	Калояново	Песнопой
63553	Пловдив	Калояново	Ръжево
63567	Пловдив	Калояново	Ръжево Конаре

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
70353	Пловдив	Калояново	Сухозем
81133	Пловдив	Калояново	Черноземен
02720	Пловдив	Карлово	Баня
03109	Пловдив	Карлово	Бегунци
04563	Пловдив	Карлово	Богдан
10207	Пловдив	Карлово	Васил Левски
10291	Пловдив	Карлово	Ведраре
12005	Пловдив	Карлово	Войнягово
16513	Пловдив	Карлово	Горни Домлян
22931	Пловдив	Карлово	Домлян
24241	Пловдив	Карлово	Дъбене
32226	Пловдив	Карлово	Иганово
35496	Пловдив	Карлово	Калофер
36186	Пловдив	Карлово	Каравелово
36498	Пловдив	Карлово	Карлово
37229	Пловдив	Карлово	Климент
37277	Пловдив	Карлово	Клисура
40703	Пловдив	Карлово	Куртово
40939	Пловдив	Карлово	Кърнаре
47250	Пловдив	Карлово	Марино поле
49117	Пловдив	Карлово	Московец
49240	Пловдив	Карлово	Мраченик
55676	Пловдив	Карлово	Певците
58616	Пловдив	Карлово	Пролом
62949	Пловдив	Карлово	Розино
67235	Пловдив	Карлово	Слатина
67903	Пловдив	Карлово	Соколица
69420	Пловдив	Карлово	Столетово
77462	Пловдив	Карлово	Христо Даново

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
00480	Пловдив	Сопот	Анево
68080	Пловдив	Сопот	Сопот
34028	Пловдив	Стамболийски	Йоаким Груево
40717	Пловдив	Стамболийски	Куртово Конаре
51980	Пловдив	Стамболийски	Стамболийски
52221	Пловдив	Стамболийски	Ново село
73081	Пловдив	Стамболийски	Триводици
15970	Пловдив	Съединение	Голям чардак
23426	Пловдив	Съединение	Драгомир
44481	Пловдив	Съединение	Любен
46944	Пловдив	Съединение	Малък чардак
51069	Пловдив	Съединение	Найден Герово
51305	Пловдив	Съединение	Неделево
58058	Пловдив	Съединение	Правище
70528	Пловдив	Съединение	Съединение
78171	Пловдив	Съединение	Царимир
78392	Пловдив	Съединение	Церетелево
03589	Пловдив	Хисаря	Беловица
39579	Пловдив	Хисаря	Красново
40333	Пловдив	Хисаря	Кръстевич
46752	Пловдив	Хисаря	Мало Крушево
48564	Пловдив	Хисаря	Михилци
49624	Пловдив	Хисаря	Мътеница
52088	Пловдив	Хисаря	Ново Железаре
55378	Пловдив	Хисаря	Паничери
68967	Пловдив	Хисаря	Старо Железаре
69016	Пловдив	Хисаря	Старосел
77270	Пловдив	Хисаря	Хисаря
81030	Пловдив	Хисаря	Черничево

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
06183	Стара Загора	Братя Даскалови	Братя Даскалови
10673	Стара Загора	Братя Даскалови	Верен
15744	Стара Загора	Братя Даскалови	Голям дол
16691	Стара Загора	Братя Даскалови	Горно Белево
16852	Стара Загора	Братя Даскалови	Горно ново село
17717	Стара Загора	Братя Даскалови	Гранит
22736	Стара Загора	Братя Даскалови	Долно ново село
38100	Стара Загора	Братя Даскалови	Колю Мариново
46588	Стара Загора	Братя Даскалови	Малко Дряново
47305	Стара Загора	Братя Даскалови	Марково
47665	Стара Загора	Братя Даскалови	Медово
48372	Стара Загора	Братя Даскалови	Мирово
49998	Стара Загора	Братя Даскалови	Малък дол
51072	Стара Загора	Братя Даскалови	Найденово
53624	Стара Загора	Братя Даскалови	Опълченец
53850	Стара Загора	Братя Даскалови	Оризovo
55484	Стара Загора	Братя Даскалови	Партизанин
56811	Стара Загора	Братя Даскалови	Плодовитово
58075	Стара Загора	Братя Даскалови	Православ
67074	Стара Загора	Братя Даскалови	Славянин
70531	Стара Загора	Братя Даскалови	Съединение
70562	Стара Загора	Братя Даскалови	Сърневец
80793	Стара Загора	Братя Даскалови	Черна гора
06478	Стара Загора	Гурково	Брестова
18157	Стара Загора	Гурково	Гурково
20211	Стара Загора	Гурково	Дворище
21124	Стара Загора	Гурково	Димовци
22767	Стара Загора	Гурково	Паничерево
29297	Стара Загора	Гурково	Жерговец

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
29595	Стара Загора	Гурково	Жълтопоп
31022	Стара Загора	Гурково	Златирът
38203	Стара Загора	Гурково	Конаре
44776	Стара Загора	Гурково	Лява река
58894	Стара Загора	Гурково	Пчелиново
06848	Стара Загора	Казанлък	Бузовград
15864	Стара Загора	Казанлък	Голямо Дряново
16780	Стара Загора	Казанлък	Горно Изворово
22633	Стара Загора	Казанлък	Долно Изворово
24075	Стара Загора	Казанлък	Дунавци
27499	Стара Загора	Казанлък	Енина
35167	Стара Загора	Казанлък	Казанлък
38563	Стара Загора	Казанлък	Копринка
40292	Стара Загора	Казанлък	Крън
40868	Стара Загора	Казанлък	Кънчево
49076	Стара Загора	Казанлък	Горно Черковище
53179	Стара Загора	Казанлък	Овощник
62983	Стара Загора	Казанлък	Розово
63570	Стара Загора	Казанлък	Ръжена
68446	Стара Загора	Казанлък	Средногорово
77027	Стара Загора	Казанлък	Хаджидимитрово
80532	Стара Загора	Казанлък	Черганово
83106	Стара Загора	Казанлък	Шейново
83199	Стара Загора	Казанлък	Шипка
87641	Стара Загора	Казанлък	Ясеново
05671	Стара Загора	Мъглиж	Борущица
07380	Стара Загора	Мъглиж	Бънзарето
10848	Стара Загора	Мъглиж	Ветрен
24342	Стара Загора	Мъглиж	Дъбово

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
24637	Стара Загора	Мъглиж	Държавен
30870	Стара Загора	Мъглиж	Зимница
49494	Стара Загора	Мъглиж	Мъглиж
61635	Стара Загора	Мъглиж	Радунци
66103	Стара Загора	Мъглиж	Селце
67341	Стара Загора	Мъглиж	Сливито
73420	Стара Загора	Мъглиж	Тулово
83020	Стара Загора	Мъглиж	Шаново
86043	Стара Загора	Мъглиж	Юлиево
87148	Стара Загора	Мъглиж	Яворовец
87212	Стара Загора	Мъглиж	Ягода
27070	Стара Загора	Николаево	Едрево
48163	Стара Загора	Николаево	Елхово
51648	Стара Загора	Николаево	Николаево
51888	Стара Загора	Николаево	Нова махала
00309	Стара Загора	Павел баня	Александрово
00697	Стара Загора	Павел баня	Асен
10954	Стара Загора	Павел баня	Виден
14026	Стара Загора	Павел баня	Габарево
16924	Стара Загора	Павел баня	Горно Сахране
22808	Стара Загора	Павел баня	Долно Сахране
47101	Стара Загора	Павел баня	Манолово
54153	Стара Загора	Павел баня	Осетеново
55021	Стара Загора	Павел баня	Павел баня
66826	Стара Загора	Павел баня	Скобелево
73451	Стара Загора	Павел баня	Турия
73540	Стара Загора	Павел баня	Тъжа
73688	Стара Загора	Павел баня	Търничени
00165	Пазарджик	Белово	Аканджиево

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
03592	Пазарджик	Белово	Белово
14163	Пазарджик	Белово	Габровица
15802	Пазарджик	Белово	Голямо Белово
24414	Пазарджик	Белово	Дъбравите
47812	Пазарджик	Белово	Мененкьово
48903	Пазарджик	Белово	Момина клисура
66319	Пазарджик	Белово	Сестримо
06207	Пазарджик	Брацигово	Брацигово
07586	Пазарджик	Брацигово	Бяга
29522	Пазарджик	Брацигово	Жребичко
32888	Пазарджик	Брацигово	Исперихово
37705	Пазарджик	Брацигово	Козарско
61220	Пазарджик	Брацигово	Равногор
62973	Пазарджик	Брацигово	Розово
00254	Пазарджик	Пазарджик	Алеко Константиново
00571	Пазарджик	Пазарджик	Априлци
06149	Пазарджик	Пазарджик	Братаница
10505	Пазарджик	Пазарджик	Величково
14619	Пазарджик	Пазарджик	Гелеменово
15028	Пазарджик	Пазарджик	Главиница
15271	Пазарджик	Пазарджик	Говедаре
20362	Пазарджик	Пазарджик	Дебръщица
21556	Пазарджик	Пазарджик	Добровница
23457	Пазарджик	Пазарджик	Драгор
30572	Пазарджик	Пазарджик	Звъничево
32010	Пазарджик	Пазарджик	Ивайло
39428	Пазарджик	Пазарджик	Крали Марко
44879	Пазарджик	Пазарджик	Ляхово
46749	Пазарджик	Пазарджик	Мало Конаре

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
48444	Пазарджик	Пазарджик	Мирянци
48876	Пазарджик	Пазарджик	Мокрище
53285	Пазарджик	Пазарджик	Овчеполци
53335	Пазарджик	Пазарджик	Огняново
55155	Пазарджик	Пазарджик	Пазарджик
55556	Пазарджик	Пазарджик	Паталеница
56561	Пазарджик	Пазарджик	Пищигово
63032	Пазарджик	Пазарджик	Росен
65437	Пазарджик	Пазарджик	Сарая
65468	Пазарджик	Пазарджик	Сбор
66559	Пазарджик	Пазарджик	Синитово
72713	Пазарджик	Пазарджик	Тополи дол
77061	Пазарджик	Пазарджик	Хаджиево
78056	Пазарджик	Пазарджик	Цар Асен
78570	Пазарджик	Пазарджик	Црънча
81089	Пазарджик	Пазарджик	Черногорово
86074	Пазарджик	Пазарджик	Юнаците
02717	Пазарджик	Панагюрище	Баня
07572	Пазарджик	Панагюрище	Бъта
22681	Пазарджик	Панагюрище	Левски
27406	Пазарджик	Панагюрище	Елшица
53103	Пазарджик	Панагюрище	Оборище
55302	Пазарджик	Панагюрище	Панагюрище
57128	Пазарджик	Панагюрище	Поибрене
57580	Пазарджик	Панагюрище	Попинци
59375	Пазарджик	Панагюрище	Панагюрски колонии
68271	Пазарджик	Панагюрище	Сребриново
36124	Пазарджик	Пещера	Капитан Димитриево

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
56277	Пазарджик	Пещера	Пещера
61371	Пазарджик	Пещера	Радилово
87825	Пазарджик	Пещера	Свети Константин
04368	Пазарджик	Стрелча	Блатница
24726	Пазарджик	Стрелча	Дюлево
65807	Пазарджик	Стрелча	Свобода
67516	Пазарджик	Стрелча	Смилец
69835	Пазарджик	Стрелча	Стрелча
02539	София	Ихтиман	Бальовци
02689	София	Ихтиман	Банчовци
04649	София	Ихтиман	Богдановци
04830	София	Ихтиман	Стамболово
04892	София	Ихтиман	Боерица
05390	София	Ихтиман	Борика
06851	София	Ихтиман	Бузяковци
07435	София	Ихтиман	Бърдо
07960	София	Ихтиман	Белица
10029	София	Ихтиман	Вакарел
10656	София	Ихтиман	Венковец
10690	София	Ихтиман	Веринско
20729	София	Ихтиман	Джамузовци
29338	София	Ихтиман	Живково
32901	София	Ихтиман	Ихтиман
41191	София	Ихтиман	Костадинкино
44611	София	Ихтиман	Любница
48009	София	Ихтиман	Мечковци
48369	София	Ихтиман	Мирово
49450	София	Ихтиман	Мухово
51411	София	Ихтиман	Нейковец

**Територии, определени в географски район на защитеното географско указание
"Българско розово масло"**

ЕКАТТЕ	Област	Община	Наименование на населено място
55405	София	Ихтиман	Пановци
55600	София	Ихтиман	Пауново
57443	София	Ихтиман	Полянци
57683	София	Ихтиман	Поповци
63522	София	Ихтиман	Ръжана
66144	София	Ихтиман	Селянин
81253	София	Ихтиман	Черньово
38558	София	Копривщица	Копривщица
03842	София	Мирково	Бенковски
06421	София	Мирково	Брестака
07051	София	Мирково	Буново
32651	София	Мирково	Илинден
35821	София	Мирково	Каменица
48324	София	Мирково	Мирково
56842	София	Мирково	Плъзище
58267	София	Мирково	Преспа
67636	София	Мирково	Смолско
77236	София	Мирково	Хвърчил
80707	София	Мирково	Черковище

Приложение № 4 към [чл. 49, ал. 1, т. 23](#) и [ал. 2, т. 23](#)

"Билки"

Анасон
Валериана
Босилек
Бял трън
Лайка

Майорана
Татул
Мента
Беладона
Блатно кокиче
Блян
Бял риган
Ехинацея
Жълт мак
Хизоп
Левзея
Маточина
Мащерка
Медицинска ружа
Монарда
Пелин
Пиретрум
Розмарин
Салвия
Чувен